

Samhandel med tredjelande

Kommissionen har udtrykt forventning om, at EU bliver netto-importør af sukker, samt at det påtænkes at udfase restitutionerne til eksport af sukker allerede fra markedsåret 2007/2008. Således fremgår det af den finansielle udtalelse i forbindelse med reformforslaget, at der er budgetteret med en kraftig reduktion af udgifterne til eksportrestitutioner, og at budgetposten vil gå i nul fra 2009.

Danmarks eksport til tredjelande har traditionelt udgjort ca. 200.000 – 250.000 tons inkl. c-sukker. Der må forventes en reduktion af denne eksport, dels som følge af ændringerne i reglerne for sukker produceret uden for kvoterne, dels som følge af ændringen i EU's forsyningsbalance og rammerne for eksport.

På importsiden forventes en betydelig vækst. Dette skal især tilskrives EBA-initiativet (Everything But Arms), som medfører en gradvis åbning af adgangen til EU's sukkermarked for de fattigste ulande med helt fri adgang (dvs. toldfri adgang uden kvotemæssige begrænsninger) fra 2009.

Sukkerroedyrkerne

Der vil som konsekvens af dels de prisreduktioner, der følger af reformen, og dels af den forventede koncentration af produktionen på de to fabrikker på Lolland-Falster ske en strukturudvikling inden for produktionen af sukkerroer, idet en fortsat produktion næppe vil være rentabel for de mindst effektive blandt de tidligere roedyrkere.

Produktionen af sukkerroer vil flytte til de mest effektive landbrugere, og må desuden som et resultat af transportomkostningernes betydning forventes i et vist omfang at flytte i retning af Lolland-Falster.

Udviklingen kan konstateres allerede for indeværende markedsår. Således er antallet af roedyrkere faldet fra ca. 4.400 til ca. 3.900. Det kan derudover konstateres, at der netto er flyttet en produktion af sukkerroer svarende til ca. 16.500 tons polysukker fra vest til øst for Storebælt. Det omfatter ca. 15 % af mængden vest for Storebælt. Samtidig er der en tendens til, at den produktion, der allerede ligger øst for Storebælt, rykker nærmere fabrikkerne, hvilket afspejles i, at 10 % af mængden, der normalt produceres på Sjælland, er rykket til Lolland-Falster og Møn.

Udviklingen forventes at fortsætte næste år, hvor en væsentlig faktor kan blive lukningen af fabrikken i Assens. Det kan dog oplyses, at roedyrkerne, der pt. er tilknyttet fabrikken i Assens, arbejder på en løsning for transporten af roerne til Lolland-Falster via søvejen, og at dette ser lovende ud i forhold til at sikre den fremtidige rentabilitet i produktion af roer på Fyn.

Det skal bemærkes, at roedyrkernes kompensation på ca. 64 % af prisfaldet, er afkoblet fra produktionen. Dvs. at den fremover tilfalder landbrugeren uafhængigt af produktionen, og således ikke påvirker muligheden for at skifte til alternative afgrøder, såsom hvede.

Analyser af sukkerroedyrkerens økonomi

Behovet for strukturudvikling inden for sektoren bakkes op af analyser af sukkerroedyrkerens økonomi udarbejdet under reformforhandlingerne i 2005 på baggrund af det oprindelige reformforslag (39 % prisreduktion og 60 % kompensation til roedyrkerne).

Beregninger fra Fødevarøkonomisk institut (oversendt sammen med svar til Folketingets Europaudvalg på spm. 2, af 18. juli 2005 i tilknytning til rådsmøde nr. 2676 (landbrug og fiskeri) den 18-19. juli 2005) baseret på talmateriale for heltidslandbrug i 2003 og det oprindeligt foreslåede prisfald (39 %) viste, at den såkaldte kvoterente (den totale produktionsværdi pr. ha fratrukket de samlede omkostninger pr. ha (inklusive faste omkostninger)) ved roedyrkning ville falde fra 7.400 kr./ha i 2003 til – 400 kr./ha efter reform. FØI præciserede, at beregningerne var baseret på gennemsnitstal, der dækkede over store forskelle fra landbrug til landbrug. Beregningerne af kvoterenten var endvidere baseret på uændrede produktionsomkostninger og tog ikke højde for, at en forventet strukturudvikling, især med henblik på størrelsesmæssige og beliggenhedsmæssige fordele, vil bidrage til at reducere de gennemsnitlige produktionsomkostninger.

Det blev konkluderet, at reformen vil medvirke til at fremme koncentrationen af roeproduktionen på væsentlig færre og fortrinsvis større bedrifter, der formodentlig også vil ligge nærmere fabrik-